REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare *nr. 30.*
Scrisorî nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următorele
BIROURÎ de ANUNŢURÎ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner. Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR:
o serie garmond pe o colónă 10 banî pentru o publicare. — Publicărî mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 banî.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA" iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunî 12 cor., pe trei lunî 6 cor.
N-rii de *Dumnecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francî, pe şése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 fr.
N-rii de *Dumnecă* 8 francî.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunî 10 cor., pe trei lunî 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunî 12 c., pe trei lunî 6 corone. — Un esemplar 10 banî. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 35. Braşov, Joi 14 (27) Februarie. 1902.

Koerber asupra situaţiunei.

După tăcere îndelungată, ministru-preşedinte austriac Koerber a luat în şedinţa de alaltăerî a „Reichsrath"-ului cuvêntul, ca sĕ vorbéscă asupra situaţiunei. Koerber a vorbit despre cele trei marî probleme politice, carî domineză situaţia internă a imperiului: cestiunea parlamentară, raporturile cu ţĕrile corónei ungare şi diferendul naţional.

Tocmai la început el făcù constatarea seriósă, că în Austria *parlamentul* şi *statul* stau în contrarietate fatală. Parlamentul nu lucréză nimic, ér statul, în urma acestei nelucrărî, e împiedecat în progres. Dér, ḑise Koerber. statul póte sĕ se salveze şi décă unii numesc salvarea acésta o lovitură de stat, el dimpotrivă aflá, că acésta este o apĕrare în contra loviturei, ce unii vor s'o dea statului, conscient orî neconscient. Da, adaugă ministru-preşedinte, décă în vre-un stat parlamentul nu vré sĕ se mai îngrijéscă de scutirea poporelor sale, faţă c'un astfel de parlament statul trebue sĕ invoce ca ajutor dreptul sĕu de esistenţă.

Nu fără óre-care surprindere a fost primită enunciaţiunea acésta a primului-ministru şi au făcut impresie vĕdită cuvintele, ce Koerber le-a pronunţat îndată, aplicând declararea teoretică de mai sus la situaţia din Austria, ḑicênd: Guvernul scie fórte bine, că parlamentul trebue sĕ se smulgă odată din crisele, ce l'au încercat până acum, partidele din „Reichsrath" sĕ prevină pentru totdéuna aplicarea de mĕsurî esceptionale şi sĕ evite astfel a-se folosi de armele, cu carî luptându-se între sine sĕu împotriva guvernului, n'ar dobêndi ca resultat, decât nimicirea statului.

Evident d-l Koerber a ţinut, ca în decursul desbaterei budgetului, sĕ facă érăşî apel la calmitatea şi bunăvoinţa partidelor, şi, pentru-ca cuvintele lui sĕ aibă greutate, a zugrăvit în posomorite colorî urmările ce le-ar avé luptele intestine: *sguduirea şi nimicirea statului.*

După apelul acesta, primul ministru austriac s'a ocupat de pactul austro-ungar. Ungaria de aḑî, ḑise, nu mai e Ungaria dela 1867, şi în Austria încă s'au făcut multe schimbărî de atuncî încóce. Basele, însĕ, pe carî s'au clădit raporturile dintre cele douĕ emisfere ale monarchiei, nu-i permis sĕ fie sguduite Aicî culminéză punctul de vedere al guvernului, în tratările ce le are cu Ungaria privitor la reînoirea pactului. Cestiunea e, ca sĕ se evite tot ce ar puté fi considerat drept ostilitate de către producenţii unuia din statele contractante. Ceea-ce este al Austriacului sĕ fie scutit şi păstrat, tot asemenea ceea-ce este a Ungariei, — căcî nu-i permis, ca Austria şi Ungaria sĕ se înstreineze.

Decât tóte acestea mai important a fost ceea-ce a ḑis Koerber cu privire la *diferendul naţional*, mai corect la luptele naţionale pasionate dintre germanism şi slavism în Austria. Ca sĕ arate, că guvernul e imparţial, Koerber s'a provocat şi de astă-dată la stăruinţele, ce le-a făcut de a mulţumi pe unii ca şi pe alţii după o egală mĕsură, căcî — ḑise el — statul pentru toţî are o dreptate egală, care e suficientă spre a apĕra chiar şi pe cel mai slab: dreptatea este stânca, de care se frânge orî-ce pretensiune nedréptă.

Nicî de pe băncile Germanilor, cu atât mai puţin de pe băncile Cehilor Koerber n'a fost aplaudat, sĕmn, că fie-care în parte se simte nemulţumit cu ceea-ce i-s'a dat şi că doresce sĕ i-se dea pe viitor mai mult, décă nu chiar totul.

Pentru a cucerí óre-cum spiritele, Koerber şi-a încheiat discursul ḑicênd:

— „Domnilor, d-vóstrĕ acum după cincî anî desbateţî érăşî budgetul. E visibilă uşurarea, ce camera o simte pentru-că lucrurile sunt aşa, ér cel-ce ar puté ceti gândurile, póte că la fie-care dintre deputaţî ar surprinde bucuria asupra acestei schimbărî. Ţineţî strîns la dreptul, ce-l aveţî, la tóte drepturile, ce vi-s'au dat, şi profitaţî de ele pentru sĕvîrşirea unei lucrărî binecuvêntate pentru patrie".

Aprópe în ton implorător a pronunţat Koerber cuvintele acestea, credênd, că ast-fel ele vor pătrunde mai cu efect la inimile membrilor camerei. După-cum stau însĕ lucrurile aḑî dincolo de Laita, puţină speranţă este, ca disposiţia în sînul partidelor sĕ ia un caracter mai conciliant. Din tonul, ce l'au avut Cehii, bună-óră, în comisia budgetară şi mai pe urmă în parlament, nu se póte conchide la o atenuare a oposiţiei lor faţă cu guvernul. Ei n'au nicî un motiv de a fi mai puţin intransigenţî în luptă, după-ce sciut este, că până acum n'au dobêndit nimic, ce ar avé valóre practică şi causa de căpetenie pentru care luptă — cestiunea limbei oficiale în Boemia — nu numai că nu-i înlăturată, dér ameninţă sĕ pună din nou în mişcare spiritele în Boemia. Tot acésta se póte ḑice şi despre Germanî.

Koerber ca şi Taaffe şi-a luat drept mijloc de guvernare tratările cu partidele. Pe lângă acésta din când în când implóră, orî ameninţă, séu chiar teroriséză în cestiunea cea mare naţională.

Aşa a făcut şi de rêndul acesta când a somat partidele sĕ fie cuminţî şi sĕ lucreze, că de unde nu, vor ruina — statul.

Enigma dela Orăştiă.[1]

II.

Contraḑicerile şi neclaritatea conceptelor, ce le-am fost constatat deja în articolul-program al „Libertăţii" din Orăştiă, vedem că se ţin lanţ şi ies la ivélă tot mai bătĕtor la ochî din colónele acestei foi.

Acésta dovedesce douĕ lucrurî. Mai întâiŭ, că tinerii, carî au subscris amintitul articol-program, nu sunt în clar nicî cu „acţiunea", nicî cu „posiţia" lor; al doilea, că lipsesce concordanţa de vederî între dênşii, nu armoniéză în tóte părerile lor, deóre-ce s'au compus din elemente eterogene, avênd numai un singur motiv comun: de-a stărui pentru inaugurarea activităţii parlamentare. Dér şi faţă cu acest motiv, care i-a adunat pe toţî la un loc, ei, după-cum resultă din tóte, se împart în douĕ nuanţe, şi adecă: Unii, carî vor s'ajungă acea ţîntă cât mai în grabă, coste ce va costa. Acestora le ard călcâiele după noua carieră de deputat, ce cred, că li-se va deschide atuncî, permiţêndu-le a figura, alăturî cu foştî conşcolarî de ai lor maghiarî, pe băncile dietei. Alţii, carî, deşi urmăresc şi ei acel scop, totuşî îşî mai impun óre-carî reserve şi par a lua mai în serios declararea, ce au făcut'o la inaugurarea foii, că vor rĕmâné credincioşî partidului şi că vor sta pe basa „singurului program naţional". Nuanţa dintâiŭ pare a fi de-ocamdată cea mai tare, ea însĕ de sigur este cea mai preponderantă la redactarea foii.

Numai în modul acesta se póte esplica, cum aḑî, după apariţiunea abia a câtorva numerî (fóia e săptĕmânală) „Libertatea" a desavuat deja aprópe cu desăvêrşire programul cu care şi-a anunţat apariţiunea.

La început tinerii dela numita fóie asigurau încă „sus şi tare", că „vor validita convingerile lor numai în cadrul organisaţiunei partidului nostru naţional". Aḑî, abia după douĕ lunî, acest cadru le e deja prea strîmt, prea li-se pare plicticos a purta şi mai departe cătuşile, ce li

[1] A-se vedé n-rul 33 din „Gaz. Trans". a. c.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

(7)

Romanul unui copil bolnav.

De Catulle Mendès

(Urmare.)

Deliriul era înfrânt numai pe din afară, în interiorul lui furtuna îşî urma cursul sĕu. O mie de cugete şi tablourî se încrucişau în sufletul lui. El se vedea érăşî copil mic şeḑênd în póla mamei sale, care plângea, vedea castelul melancolic şi rigid din Dormfóe, vedea pădurea, pe care o străbătea şi se vedea pe sine îngenunchind la mormêntul mamei sale. Apoi zări subit feréstra, în pervazul căreia era ea, cu zimbetul pe buze, aruncând bezele amicului sĕu. Mii de chinurî îl torturau. Respiraţia îi era dificilă, o sete ardĕtóre îl chinuia şi îi era dor de zăpadă rece, de ghiaţă. I-se părea, că cine-va i-a pus genunchiul pe piept şi l'ar strînge de gât. Se auḑia pe sine însu-şî horcăind şi credea, că acest sgomot vine de departe, de departe; numai marea vîjăia aşa. Voia sĕ se aplece, sĕ scótă apă sĕ bea şi nu putea sĕ ajungă. Il treceau nisce sudorî recî, deodată i-se întunecă înaintea ochilor şi ḑicea: „Acum s'a sfîrşit, acum mor".

Insĕ încetul cu încetul i-se părù, ca şi cum împrejurul sĕu s'ar petrece ceva curios şi din cale afară dulce. Era ca o strălucire, asemenea zorilor dimineţei, ce pĕtrund în camera sa sombră, i-se părea, că aude un murmur încet, nesfîrşit de delicat şi îmbătător. O raḑă luminósă eşi din acest murmur. Cine-va par' că a deschis o feréstră şi o raḑă de sóre a întrat înlăuntru. Respiră mai uşor, o suflare nepreţuită îl înviorà şi îşî reveni în orî. Se găsí pe un pat şi înaintea lui stătea o figură luminósă: o fată tînĕră, frumósă, în haină albă, cu viorele în pĕrul sĕu blond; lumina blândă a unei lampe se reversa întrégă asupra ei. „Ea, ea!" ḑise încet. I-se părea, că visézĕ. Nu, acesta nu era vis, el era mort şi se afla în paradis, despre care îi vorbise mamă-sa. De sigur, era în paradis, şi ea, ea, figura luminósă era un înger. Nu putea, decât sĕ se uite la ea, nemişcat, admirându-o şi îmbibând în sine privirea ei. „O, este un înger", şoptí el.

Şi Iulieta sĕmĕna aevea cu un înger, care s'a coborît din cer, ca se ducă sufletul copilului muribund în ceriurile eterne. Ea sĕmĕna cu desĕvêrşire unui înger sĕu unei sfinte, aşa castitate trona pe alba ei frunte şi atâta compătimire se vedea în ochii ei albastri şi în tremurăturile de pe lângă guriţa ei plină de farmec.

„Ea este!" strigă el subit şi urmând unui sentiment instinctiv îşî ascunse faţa sub plapomă.

Iulieta însĕ se apropiă mai tare şi întrebă: „Domnule conte, vĕ este ceva mai bine?"

Orî cât de puţină însemnătate ar fi avut în sine acéstă întrebare, totuşî pronunţată de vocea ei blândă, tremurătóre de emoţiune, îi suna în urechî, ca musica sferelor.

La sunetul acestei vocî se cutremură Kurt în tótă fiinţa sa şi cu darul, pe care îl posed numaî aceia, carî nu mai au mult de trăit, sorbia din plin o nespusă fericire, o bucurie din alte lumî.

„Ea este!" repeta el necurmat.

„D-ta eştî în adevĕr? Şi cum se face, că eştî aicî?"

„Doctorul Delton mi-a spus, că doresci a mĕ vedé şi eu am venit".

„Va sĕ ḑică tot avea el dreptate, când a ḑis, că esistă femei mai bune, decât îngerii!" Şi Kurt îşî acoperi faţa cu mânile şi plângea, plângea, plângea.

„De ce plângî copilul meu?" întrebă Iulieta plină de compătimire.

El se ridică cu violenţă în pat.

„Nu mĕ numi copil, eu nu sunt copil".

Era atâta mânie în vocea lui, încât Iulieta spăriată se dădù îndĕrĕt.

„Ertă-mĕ, ertă-mĕ!" strigă bolnavul. „Nu te supĕra pe mine, eu sunt nebun; nu ţi-a spus domnul doctor? Nu pleca, te rog, rĕmâi, o rĕmâi la mine! De când trăiesc, sunt nefericit, o, aşa de nefericit. Acuma, acuma plâng eu cele dintâiŭ lacrĕmî de fericire. Nu te duce dela mine. In viéţa mea n'am iubit pe nimenî altul, decât pe mama şi pe d-ta şi tótă iubirea, ce o aveam pentru mama, am transportat'o asupra d-tale.

„Când eram mic, stam lipit într'un cas-

le impun consideraţiile faţă cu partidul şi faţă cu marile interese de consolidare şi de unitate ale lui, Şi nu-i destul cu atât, dér ei vor sĕ-o rupă chiar cu „naţionalismul din era vechiă“ şi merg până a lua în nume de rĕu „mulţimei celei marĭ a conducĕtorilor politicĭ, carĭ jură în doctrinele în carĭ s'au născut şi au crescut. c'un anume program şi-o anumită tactică, *şi au ţinut şi ţin la ele cu evlavie*“.... Conservatismul, adecă simţul şi spiritul de conservare naţională al acestora, ei îl declară de „fals“....

„Nouĕ“ — dic dênşii — „ne trebue teren de luptă şi de espansiune şi nu ne putem lega voinţa şi puterea de muncă de nisce forme usate... ne trebue libertate de acţiune... trebue sĕ abolim tóte formele maşinale (??), ca sĕ nu împedecăm libera manifestare a spiritului vremei“... (Libert.“ nr. 9.)

„Formele“ le causéză, cum se vede, tinerilor confraţĭ dela Orăştiă totă durerea de cap, totă ameţéla, de care sufer în aşa mare grad, încât li-s'au păinginit ochii şi nu mai vĕd clar nicĭ cele mai marcate conturĭ ale lucrurilor, cum sunt şi cum trebue sĕ fie.

Ni-au spus'o încă în articolul-program al fóiei lor, că lor le trebue numai „esenţa“, ér „formele“ ni-le lasă nouĕ celor ce se închină „naţionalismului din era vechiă“. Ca şi când s'ar puté cugeta „esenţa“ fară de „formă“!

Ni-au spus'o în fie-care numĕr, că au o adevĕrată orore în contra formelor şi acum pretind categoric abolirea tuturor „formelor maşinale“. Ce o fi înţelegênd sub aceste forme *maşinale,* numai Dumnedeu scie, căcĭ încât pentru dênşii ne-am rĕmaşi puind una contra o sută. că nu ne-ar puté clarifica cum se cade, că ce au voit sĕ dică cu acele cuvinte.

Şi-or fi gândit de sigur ceva, cum au făcut şi atuncĭ, când au imputat organului nostru, că „ţine prea-prea la forme“, dér ce anume, şi-or fi gândit?

Inţeles'au şi înţeleg ei sub „forme“, „forme vechĭ“ şi „forme maşinale“ organisaţiunea de partid, orĭ disciplina de partid, orĭ postulatul de solidară procedere faţă cu duşmanul, orĭ programul naţional, orĭ politica de pasivitate, orĭ ce Dómne iértă-ne?

Adevĕrat, că organisaţiune şi disciplină de partid nu póte fi fără de forme şi încă forme bine circumscrise; adevĕrat, că dela organisaţie şi disciplină atêrnă şi solidaritate şi „pasivitate“ şi „activitate“ şi sórtea programului naţional.

Dér décă aşa este, atuncĭ cum vine, că fundatorii „Libertăţii“ din Orăştiă pretind cu atâta insistenţă *abolirea* tuturor formelor din trecut şi present, „maşinale“ şi „nemaşinale“? Nu atacă ei prin acésta pretensiune nesocotită şi partid şi disciplină şi solidaritate şi program şi tactică politică, dintre carĭ nicĭ una nu este formă, dér fără de forme nu póte dăinui nicĭ 24 de césurĭ?

Nu vĕd cât de cumplit se contradic, când abolirea formelor o cer tocmai ca sĕ pótă face mai uşor vênt „manifestării spiritului vremei“, cu ajutorul căreia nisuesc şi speréză a ajunge în parlament?

Póte fi parlament şi parlamentarism, póte fi luptă constituţională fără de forme? Şi óre tactica de activitate, pentru a căreia isbândă dic că militéză dênşii, nu recere nicĭ un fel de forme, ér aceste forme nu trebue sĕ se acomodeze pe deplin principiilor generale ale luptei nóstre naţionale, décă nu se tratéză ca cutare grupuleţ sĕ mérgă după capul lui, ci e vorba de-o acţiune a naţiunei nóstre întregĭ?

Cu tóte aceste cei dela „Libertatea“ sunt aşa marĭ duşmanĭ ai formei, încât vor totala ei nimicire.

Ce-o sĕ iese atuncĭ din politica nóstră naţională, când va atêrna între cer şi pământ tot ce numai ar puté contribuì la promovarea ei, îşĭ póte închipuì fie-cine, Şi décă c'un astfel de preţ companiştii tinerĭ dela Orăştiă vreau sĕ se degageze şi elibereze de orĭ şi ce piedecă, de orĭ ce îndatorire faţă cu totalitatea poporului şi a intereselor lui de viaţă şi vor sĕ-şĭ facă mână liberă în tóte privinţele, atuncĭ fapta lor pré sémĕnă a egoism periculos, şi „spiritul vremei“, pentru care pledéză, prea se asémĕnă cu spiritul strĕin de firea poporului nostru, care spirit a început sĕ ródă deja de mult la rĕdăcina naţionalismului român.

„Cuib dacoromân în Torontal“.

Mare mâhnire în israilul unguresc.

La alegerile comunale din *Sân-Miclăuşul-mare* (comit. Torontal) au învins cu desĕvîrşire Românii. Au fost aleşĭ dintre Românĭ: primarul, cassierul comunal şi 12 juraţĭ. Numai trei membrii din funcţionarii comunei sunt strĕinĭ: un vice-primar (sêrb) şi doi juraţĭ (1 german şi 1 sêrb).

Comuna Sân-Miclăuşul-mare e resedenţă de cerc în Torontal. E populată de 11,000 suflete, dintre carĭ 3/6 părţĭ Românĭ, 1/6 Sêrbĭ, 2/6 Maghiarĭ şi Nemţĭ (Şvabĭ). Aşa spune statistica unguréscă. Noi credem însĕ, că nu numai jumĕtatea comunei sunt Românĭ — după-cum arată statistica — ci majoritatea locuitorilor e românéscă.

Alegerea şi resultatul ei au scos din ţîţînĭ pe şoviniştii dela pressa maghiară. Cum se póte, îşĭ dic ei, ca într'o comună unde dela 1888 încóce primarul era maghiar şi 2/3 din representanţă era maghiară, unde limba de conversaţie a „inteligenţei“ e esclusiv cea maghiară, unde comercianţii şi industriaşii sunt maghiarisaţĭ — lucrurile sĕ se schimbe atât de radical, încât în fruntea comunei sĕ ajungă aprópe numai „Valahĭ“?

Organul Sĕcuiului Bartha pune totă vina în cârca fisolgăbirĕului Hadffy, care a declarat deja înainte de alegere, că la postul de primar va candida pe Românul Traian *Stoicănescu*, şi se plânge amar, că prin procederea acésta s'a aruncat pradă dacoromânismului o comună înfloritóre din Torontal. „Munca patriotică maghiară“ de 15 anĭ s'a dus în vênt, şi din Sân-Miclăuşul cel maghiarisat étă că s'a făcut o comună valahă, *„un cuib dacoromân“* — dice fóia amintită.

Supĕrarea i-o potenţéză şi faptul, că urgisiţii „Valahĭ au devenit preponderanţĭ şi în representanţa comunei“, — ast-fel, „ticălósa administraţie“ încredinţéză cârmuirea unei comune marĭ „duşmanilor patriei şi ai naţiunei“. Culmea „ironiei“ o forméză apoi împrejurarea, că cei dela centrul comitatului, au *aprobat* procederea acésta.

C'un cuvênt, Românii au învins în Sân-Miclăuşul-mare, mai corect dis şi-au *recâştigat* posiţiunea, ce li-se cuvine în virtutea importanţei lor numerice şi materiale, şi pentru acest simplu fapt, atât de logic şi firesc, şoviniştii turbă şi fac spume la gură. Pentru consciinţa de sine a Românilor din pomenita comună, e un simptom înveselitor triumfarea lor.

Cele multe înainte. Pressa maghiară strige cât o ia gura. Românii sĕ-şĭ caute pretutindenĭ de interesele lor, cum au făcut cei din Sân-Miclăuşul-mare, unde, de alt-fel, numai legea şi dreptatea au biruit.

Maghiarii — satisfăcuţĭ.

In *Braunschweig* s'a întêmplat un lucru, care face pe şoviniştii ungurĭ sĕ bată din pintenĭ şi sĕ strige: „iu-u-iu, că *Nemţii* ne dau dreptate“.

Ce s'a întêmplat?

Reuniunea *„Alldeutscher Bund“* a convocat o adunare poporală la Braunschweig, cu scop de a-se protesta în contra maghiarisării Germanilor din Ungaria. Guvernul german însĕ *a interdis meetingul* motivând cu aceea, că Germania stă în raporturĭ de alianţă cu Ungaria.

„Hajra“! — pe ei acum. „Lindner, Korodi şi Lurtz — dice unul din oficioşii lui Szell Kalman — au tîrît cestiunea acésta în camera maghiară, şi fiind-că aicĭ au fost respinşĭ, s'au plâns în patria lor alésă fraţilor lor adoptivĭ, au chemat în ajutor „Alldeutscher Bund“-ul şi au apelat la opiniunea publică germană, ca sĕ aducă judecată. Poliţia germană însĕ a dis: *citt!* nu-i permis sĕ supĕraţĭ pe Maghiarĭ, pe care împĕratul Wilhelm i-a salutat în toastul sĕu din Buda şi în carĭ cancelarul şi guvernul sĕu vĕd cei mai sigurĭ amicĭ din întréga monarchie austro-ungară ai alianţei germane“.

Apoi („Bud. Hrlp.“) continuă aşa:

„Nu vré guvernul german, fiind-că *nu vré împĕratul,* ca de dragul Saşilor din Ardeal cele două naţiunĭ sĕ se certe. (!) Peste tot el nu vré, ca Germania sĕ trăéscă în duşmănie cu Ungaria. Pe el nu-l supĕră, ca *Ungaria sĕ fie a Maghiarilor şi ca stat naţional* **sĕ se maghiariseze,** fiind-că *nu-şi închipuesce* că va deveni germană, ér ca sĕ fie slavă *nu vré.* El presimte, că décă Saşilor verdĭ şi celor dela „Alldeutsch“ le va succede a face ca cele două naţiunĭ sĕ se certe, atuncĭ *s'a gătat cu tripla alianţă* şi cu totă prietinia, pe care Bismarck şi Andrassy au legat'o cu atâtea greutăţĭ între Berlin şi Viena, între Habsburgĭ şi Hohenzollernĭ, între Wilhelm I şi Francisc Iosif I“.....

Am citat pasagiul acesta anume, ca sĕ se vadă îngâmfarea la care se avêntă gazetarii dela pressa maghiară şi puerila lor satisfacţie, când din partea Nemţilor li-se dă *carte blanche* de a — maghiarisa. In sensul acesta, cel puţin, interpretéză „Bud. Hirlap“ ordinul de interdicere a meetingului din Braunschweig.

SCIRILE DILEI.

— 13 (26) Februarie.

Taxele vamale pentru cărţile românescĭ. Cetim în „Cronica“: Étă de ce este vorba. In Ardeal esistă o întrégă literatură românéscă. Fraţii noştri din Ardeal sunt buni scriitorĭ şi îşĭ alcătuesc atât manuale didactice, cât şi opere literare. Noi Românii din România liberă simţim nevoe sufletéscă de a cunósce scrierile lor. Dênşii au nevoe sĕ ne cetéscă scriitorii noştri, precum şi noi trebue sĕ-i cunóscem pe scriitorii noştri ardelenĭ. Unitatea culturală a tuturor Românilor cere sĕ se facă acest schimb între Românii din tóte părţile. Ei binevoiţĭ, sĕ cetiţĭ vre-o carte scrisă de I. Pop Reteganul, bunióră? Trebue sĕ plătiţĭ vamă. Nu se plătesce pentru cărţĭ francese, englese, germane, etc, dér sĕ plătesce vamă pentru cărţĭ române, scrise de Românii din Ardeal séu de aiurea. Étă un lucru neînţeles. Pentru ce sĕ se ia taxe vamale la cărţile românescĭ scrise de fraţii noştri Românĭ din alte ţĕrĭ şi sĕ nu se ia vamă pentru cărţĭ din alte limbĭ? Articolul din legea vamală sună astfel: „Sunt supuse la taxe vamale cărţile scrise în românesce şi publicate de Românĭ în ţĕrĭ strĕine“. Credem că acel articol e greşit interpretat de împiegaţii vamalĭ; pentru aceştia litera legii e mai presus de spiritul ei. Suntem sigurĭ, că spiritul legii glăsuesce, că numai acele cărţĭ scrise în românesce şi publicate în ţĕrĭ strĕine sĕ fie supuse taxei vamale, când autorii sunt Românĭ din România liberă. Interesul legei a fost a proteja tipografiile din ţéră şi a nu se duce Românii d'aicĭ în ţĕrĭ strĕine spre a-şĭ tipări cărţile lor. Nu găsesce ministerul de finanţe momentul potrivit a schimba acest articol din lege? Nu crede, că e o pedică pentru unitatea culturală a Românilor, când plătim vama la cărţile scrise de Românĭ din alte provincii? Nu crede, că trebue sĕ dea o lămurire împiegaţilor vamalĭ, ca sĕ aplice spiritul legii, nu litera ei, cum e în casul nostru?

Nou preot în Mercurea. Intr'o corespondenţă a „Tel. Rom.“ cetim, că în 3 (16) Februarie a. c. s'a făcut alegerea de paroch gr. or. în comuna Miercurea post devenit vacant în urma retragerei fostului protopop I. *Droc.* Conducerea alegerii a avut'o d-l protopop în retragere I. *Droc.* După serviciul divin, comisarul însărcinat cu conducerea alegerei arată sinodului parochial, că protopopul, ce se va alege fiind tot-odată şi paroch al Miercurei, are drept a-şĭ da şi el votul colectiv unuia dintre candidaţĭ. Spre scopul acesta se cetesce numele candidaţilor. Sinodul se declară unanim pentru d-l Dr. *George Proca,* profesor seminarial în Sibiiu. Pentru-ca sĕ nu fie nicĭ cea mai mică umbră de bănuială, d-l comisar pune la cale votare nominală, în urma căreia toţĭ cei presenţĭ (95) votéză pentru candidatul Dr. G. Proca, pe care comisarul îl declară ales din partea parochiei Miercurea ca paroch.

Delegaţia bisericei gr. or. române despre care am anunţat erĭ, că ar fi sosit deja în Budapesta, va sosi acolo, după cum spune „Pol. Ert.“, numai în decursul acestei sĕptĕmânĭ şi va fi primită în audienţă de către Majestatea Sa. Rectificăm în sensul acesta scirea, ce am adus'o erĭ.

---

tel mare şi sombru. Sevitorii mĕ băteau şi când îi întrebam de ce mĕ bat, îmĭ rĕspundeau, că mĕ bat, ca sĕ învĕţ a umbla drept.

„Eram óre eu de vină, că eram schilod? Şi altă-dată mĕ băteau, fiind-că eram cocoşat. Ah! Domnişóră, eu sunt din cale afară diform. D-ta nu poţĭ sĕ mĕ vedĭ, căcĭ sunt în pat. Intórce-te, vréu sĕ mĕ scol, sĕ mĕ îmbrac, ca sĕ mĕ vedĭ, dér nu, nu, nu, ar fi prea urît, prea greţos pentru d-ta. Rĕmâi, uită-te la mine; mama îmĭ spunea, că, am pĕr frumos.

„Eu nicĭ-odată nu i-am spus, că servitorii mĕ maltratéză, i-ar fi pricinuit durere şi nu voiam sĕ o mâhnesc, ea era atuncĭ deja fórte bolnavă, sĕrmana mea mamă, ea a murit de bóla de piept, ér eu am moştenit bóla şi voiŭ muri şi eu de ea,

„Ţi-le spun tóte acestea, pentru ca sĕ-ţĭ fie milă de mine. Tatăl meu este un om rĕu, el a nenorocit şi pe mama şi pe mine. Şi nu mĕ iubesce şi nimenĭ habar n'are de mine, de când e mama mórtă. Doctorul Delton, da, el este bun, însĕ este bărbat şi bărbaţii nu sunt, cum era mama. D-ta însĕ eştĭ aşa, d-ta semenĭ cu ea, numai că d-ta eştĭ mai frumósă. Nu nu; eu o spun acésta numai în glumă; nu mĕ impórtă, décă eştĭ frumósă, căcĭ eu nu sunt decât un copil, un serman copil, bolnav şi vrednic de compătimit.

„Nu-i aşa, că rĕmâi? Eştĭ atât de bună. Inchipuesce-ţĭ, că mi-ai fi soră, care veghéză la patul bietului, micului, muribundului sĕu frate.

„Da, acuma îmĭ eştĭ soră. Poţĭ rĕmâné fără frică, nu voiŭ spune nimica rĕu, nicĭ nu sunt nebun. Nu-i aşa, doctorul ţi-a spus, că sunt furibund? Nu-ţĭ fie frică, nu sunt rĕu.

„Décă vine tata, nu-l lăsa sĕ între, nimenĭ sĕ nu între, nu vréu sĕ am pe nimenĭ aicĭ, afară de d-ta. Nu-i aşa, că vei şta lângă mine, căcĭ sunt aşa de nenorocit şi cuminte, nu-i aşa?“

Astfel vorbia el cu voce stînsă şi privia ca fermecat la graţiósa figură, ce stătea la palatul sĕu.

(Va urma).

Solemnitatea învestiturei I. P. S. Sale Metropolitului Moldovei. Mâne se va face cu un ceremonial deosebit investitura noului metropolit al Moldovei și Sucevei. I. P. S. Sa va merge la palat în trăsura regală, avênd în frunte pe d-l prefect al poliției capitalei, 2 escadróne de cavalerie, și cei doi protoereî ai capitalei, ér la drépta și stânga trăsurei în care se află înaltul prelat va fi câte un maior. In sala tronului se vor afla președinții corpurilor legiuitóre, senatorii, deputații, membrii curții de compturi, magistrați superiori, comandanții de corpuri de armată, generalii, membrii Academiei, ai camerei de comerciŭ, etc. etc. cum și înaltul cler. După-ce Regele va lua loc pe tron, Inaltul prelat îmbrăcat în mantaua sa archiepiscopală, ajunge în fața tronului. Ministrul instrucției ia cârja din mânile archidiaconilor, și o remite M. S. Regelui, dând cetire diplomei pentru numirea mitropolitului, semnată de ministru și de Rege. Regele încredințéză cârja mitropolitului, ḑicêndu-i: „Incredințez I. P. S. Tale toiagul archipăstoresc, spre a te învesti ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei“. Apoi Suveranul, coborându-se de pe tron, va felicita pe noul ales, în timp ce corul va intona „Trăiască Regele“.

O carte slovacă oprită. Ministrul instrucțiunei publice și al cultelor a eliminat din tóte școlile slovăcescî cartea de cetire „Slovensky slabikar“. Cartea apăruse cu aprobarea senioratului evangelic de Neutra. Motivul interḑicerei se ḑice a fi, că în numita carte didactică se cuprind mai multe bucăți „antimaghiare“ în prosă și în poesie.

Conversiunea română. Se depeșéză din Bucurescî, că conversiunea împrumutului de 175 milióne bonurî de tesaur de la 1899 este asigurată. Prisosul împrumutului de 250 milióne conversiune - rentă va fi întrebuințat pentru acoperirea datoriilor deschise și pentru procurarea de tunurî.

Mișcarea meseriașilor românî. In fața camerei deputaților din Bucurescî s'au aglomerat erî meseriașii, ca sĕ manifesteze cerênd luarea în considerare a cererilor lor. Poliția și gendarmeria intervenind s'a produs un conflict. Au fost câte-va rănirî și arestărî.

Episcopul din Galațî. Am adus erî scirea despre alegerea episcopului Pimen Georgescu Piteșteanu la scaunul vacant al Dunării-de-jos. Étă acum și câte-va date biografice ale noului episcop. Petru Georgescu — așa se numia cu numele sĕu de botez, — s'a născut la 1853 în comuna Provița de sus (Prahova). Intre aniî 1869—1874 a făcut 4 clase seminariale în Bucurescî, după care se căsĕtori și fù hirotonit diacon la Ploieștî. Rĕmânând vĕduv la 1875, merse la Bucurescî, unde continuà cursul superior al seminariului central, pe care îl absolvì la 1880. După acésta fù trimis la universitatea din Cernăuțî, de unde se întórse la 1885 ca doctor în teologie. In 1886 fu tuns în schima monahală, primind numele de Pimen și numit predicator la mitropolie. Tot în acel an ocupà catedra de dogmatică și simbolică la facultatea din Bucurescî, pe care o ocupă și adî. La 1889 fù hirotonit preot, în 1893 i-se încredințà postul de director al seminarului central din Bucurescî.

Profesorul Dr. Babeș, savantul bacteriologist din Bucurescî, a fost numit președinte de onóre al congresului medical egiptian, ce se va întruni în curênd în Cairo. D-l Dr. Babeș fiind numit și președinte al comitetului pentru participarea României la acest congres, d-sa s'a adresat la toțî confrații de a-i trimite d-sale orî-ce comunicațiunî.

Un costum unguresc — fără valóre. Diarul „E—k“ publică următórea scire: Anul trecut, când cu reînvierea spiritului național se luase hotărîrea, ca studenții sĕ pórte costum național unguresc un student șî-a făcut un splendid costum pentru care a cheltuit multe parale. Anul acesta entusiasmul pentru portul național a scăḑut enorm și studentul, vĕḑênd că nu-l mai pórtă nimenî, s'a hotărît sĕ-l vêndă la un telar. Nimenî n'a vrut însĕ sĕ-l cumpere. Atuncî s'a dus sĕ-l amaneteze la muntele de pietate. Și aicî l'au refusat. Nĕcasul studentului e mare.

Un Român în Congo. Dilele acestea a sosit în Iași, venind din statul independent Congo, domnul Aurel Varlam. D-l Varlam a stat vr'o doi anî în Congo, ca magistrat (judecător). D-sa a adus o frumósă colecțiune etnografică din acele regiunî. In curênd d-l Varlam va ține în Iașî o conferență asupra șederei sale în Congo.

Cutremurul de pămênt din Șemacha. Din Bacu se comunică: Săpăturile în Șemacha se fac sub conducerea sapeurilor. S'au format cincî comisiunî și anume: una medicală, alta pentru aprovisionare, a treia pentru emigrare, a patra pentru săpăturî și a cincia pentru edificare. Sute de familii părăsesc ḑilnic orașul. Cu totul s'au dĕrîmat 4500 de case. De douĕ ḑile domnesce în Șemacha tifos și scarlatină. Este mare lipsă de încăperî căldurόse, ceea-ce se simte cu atât mai mult, cu cât în timpul din urmă este fórte frig. Guvernorul general al Caucasului principele Galizyn a mers la fața locului.

Tulburările studenților din Rusia. Studenții din mai multe orașe din Rusia au făcut violente manifestațiunî pe străḑî Se rĕspândise svonul, că contele Tolstoi ar fi murit și că a fost îngropat în taină, fără sĕ fi primit mângăerile religiunei. In Odessa, Kiew, Charkow și Moscva studenții au manifestat pe străḑî. S'au produs colisiunî cu poliția. Mai mulțî studențî au fost omorîțî. Numĕroșî studențî și agențî polițienescî au fost rănițî. Poliția secvestréză și distruge portretele lui Tolstoi și cărțile postale, carî pórtă imaginea lui.

Un incendiu în New York. In ḑiua de 22 Februarie un violent incendiu a distrus în New-York un important deposit de arme și de munițiunî, un mare hotel și mai multe case. Optspreḑece persóne au pierit în flacărî și alte șése-spreḑece și-au găsit mórtea în cursul incendiului. Perderile materiale întrec suma de cincî milióne dolarî. Pompierii au făcut sforțărî supra-omenescî pentru a preserva un deposit de dinamită, care se afla nu departe de hotelul în flacărî. Depositul de arme a devenit prada flacărilor și tóte munițiunile au esplodat. Un mare numĕr de persóne aflătóre în hotel „Park“ au fost salvate de pompierî cu ajutorul scărilor, alții însĕ au sărit pe ferestri, orî au fost asfixiațî în camerele lor. Multe femei au murit, sărind din al cincelea etaj. Colonelul Pfeffer, admiralul Miller, femeia proprietarului hotelului se află printre victime.

Votare electrică. In camera deputaților din Washington, votarea prin ridicarea mânilor va fi înlocuită prin votul electric. Un mare tablou așeḑat la spatele președintelui va avé de douĕ orî atâtea lămpî, cât e numĕrul deputaților. Pe pupitrul sĕu fie-care deputat va avé dinaintea lui douĕ butóne. Apăsând unul din ele, el aprinde pe tabloul pomenit o lampă incadescentă roșie séu albă — roșie pentru *nu*, albă pentru *da*. Secretarii nu vor vedé de cât sĕ numere lămpile spre a sci, décă propunerea pusă la vot a fost séu nu adoptată.

Festivalul Pressei in Bucurescî.

Sâmbătă séra s'a dat la Teatrul Național din Bucurescî o splendidă representație organisată de „Sindicatul Diariștilor“.

Representația a fost onorată de presența Principesei Maria. Regina, cu tótă dorința de a asista, n'a putut merge fiind puțin suferindă.

Spectacolul a fost compus din trei părțî: I) *Mariόra*, dramă în 2 acte de Carmen Sylva; II) Concert și III) „*Doctorul fără voie*“ nemuritórea comedie a lui Molière.

Superba poemă dramatică de Carmen Sylva „*Mariόra*“ a fost admirabil interpretată de către d-na Aristița Romanescu, Ana Mateescu-Ciupagea și d-nii. C. Nottara și Ar. Demetriade. — scrie „Ap. Naț.“ — Subiectul acestei drame petrecute în mijlocul țĕranilor noștri, este o iubire a doi frațî, dintre carî cel mai curagios îșî destăinuiesce focul și reușesce a lua în căsĕtorie pe Mariόra, de-și acésta iubea pe celălalt frate, care nu îndrăsnise a-i spune nimic. După un an, Mariόra este surprinsă de fratele bărbatului ei, că pe el îl iubesce, și este sfătuită a-șî părăsî copilul și a fugi împreună. Bărbatul Mariórei începù a bănui și pândind, se convinge că fratele sĕu și cu Mariόra se iubesc. Copilul móre; atuncî Mariόra respinge pe cumnatul ei, disperată și furiósă că din pricina lui i-a murit copilul. Bărbatul Mariórei îșî ucide apoi fratele.

Forma literară și curată țĕrănéscă a acestei drame póte servi de model.

După drama „Mariόra“ d-șóra Agatha *Bârsescu* a ḑis nisce admirabile versurî închinate de către G. *Ranetti* M. Sale Regineî. Apoi d-na *Nylda* a cântat cu o voce frumósă și cu multă artă trei bucățî dintre care „*Gavotte*“ de Massenet a lăsat frumóse impresiunî. D. *Liciu* a ḑis nostimul monolog „Sâmburele“ cu un dar deosebit. D-na *Brezeanu* a cântat cu mult foc, frumósa romanță „*Doi Ochî*“ de Gr. Ventura, care a și susținut acompanimentul la piano apoi și cu „Sbóră dulce turturea“ acompaniată de Oscar Spirescu, a avut un succes splendid.

La sfîrșit comedia „*Doctorul fără voie*“ interpretată în chip strălucit și cu multă disposiție de către d-nii Brezeanu, Dimitriu, Soreanu, Th Petrescu și Aurel Petrescu, precum și d-l M. Ciucurescu, Mărculescu și Moor, a făcut sĕ mai uităm câte-va clipe din necazurile ḑilei.

Într'un cuvênt, întreg festivalul a avut un succes moral desăvîrșit.

NECROLOG. **Carolina I. Lengeru** născută Bucur Pop, după grele suferințe șî-a dat blândul și nobilul sĕu suflet în mânile Creatorului, astăḑî la 6 óre de diminéța în al 54-lea an al etății, și 35 al fericitei sale căsĕtorii. Rĕmășițele pămêntescî ale decedatei se vor conduce Joi, 14 (27) Faur la 3 óre după amiaḑî din locuința familiei, Strada Orfanilor Nr. 8, spre vecînică odihnă în cimiterul bisericei gr.-or. din Gróverî. Despre acéstă durerósă pierdere subscrișii încunosciințéză pe consângenî, amicî și cunoscuțî.

Brașov, în 12 (25) Faur 1902.

Ioan Lengeru, soț; *Elena A. Popovicî, Nicolae B. Popp, G. B. Popp* și *Hareti B. Popp*, frați ai rĕposatei.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 25 Februarie. In ședința de aḑî deputatul Pichler a vorbit fórte violent și batjocoritor la adresa Sașilor. Deputatul sas Lutz Korodi rĕspunde în cestiune personală. El este des întrerupt cu observații rĕutăciόse. Președintele intervine apărând libertatea cuvêntului. Deputatul Korodi protestéză contra întreruperilor, ḑicênd: „Când un deputat sas ia cuvêntul, mereu îl întrerupețî“. (Iusth (!) Gyula: *Aicî nu sunt deputațî sașî, ci numai deputați maghiarî!*). Korodi, continuând ḑice: **„Décă nu vrețî sĕ ne ascultațî, atuncî vom merge acasă și vom scrie“**. (O voce: *Se eșim afară!* Nu trebue sĕ-l ascultăm! Deputații din drépta și din stânga ies afară). Korodi ne mai avênd cui vorbi, încheie.

Diverse.

Têrgul monetar internațional. Mișcarea cursurilor cambiale pe piețele occidentale e favorabilă, ceea-ce explică firmitatea despositelor de numerar pe piața Londrei. Înviorarea afacerilor la bursă și perceperea de imposite ridică sume considerabile de pe piață, care se vede ast-fel nevoită a solicita împrumuturî de la Bancă. E de observat, că în timpul uneî sĕptĕmânî portofoliul Băncei Angliei a sporit cu 2.100.000 lire, ér creditul tesaurului public cu 2.700.000. Décă cu tóte acestea, a sporit și reserva metalică, asta se datoresce intrărilor de numerar, provenite parte din traficul intern, parte din Indiî. Astă-ḑî starea Bănciî e ast-fel, că ea 'șî-ar mai reduce scontul și sub minimul actual, décă n'ar fi nevoit a se ține în reservă din causa stării têrgului monetar din Paris. Într'adevĕr, bancherii din Paris sunt aḑî cam reservațî, póte din causa că se află în perspectivă un nou împrumut rusesc de 500 milióne francî. În schimb, în Berlin abundența de numĕrar sporesce mereu. Ca și Banca Angliei, ar fi și Banca Imperiului în situația de a proceda la o nouă reducere a scontului, décă n'ar fi nevoită a ține séma de têrgul deviselor. Eftinirea numeraruluî a provocat în adevĕr o óre-care urcare în cursul deviselor, mai ales în funțî englezi, ceea-ce însĕ e de atribuit și lipseî de material strĕin.

Cloroformul ucide? Étă cestiunea pe care o discută, de câte-va ḑile, cu multă aprindere savanții din Academia de medicină din Paris. Este de prisos sĕ spunem, că nimic positiv nu s'a putut stabili: s'au emis numai părerî și s'au făcut propunerî. Majoritatea crede însĕ, că cloroformul rêmâne până aḑî un excelent și cel mai bun anestesiac. El nu produce mórtea, decât atuncî când cloroformisatul are o bólă, care n'ar suporta nicî operația. Cardiacii pot fi fără pericol cloroformisațî. Trebuie însĕ sĕ se îngrijască tot-d'auna medicul operator, sĕ aibă cloroform próspĕt. Cloroformul învechit este periculos. Idea, că ar trebui sĕ se formeze un corp special de cloroformisatorî, a fost viu combătută mai ales de savantul Lucas Championiere, care a spus, că în Anglia, unica țéră cu corp special de cloroformisatorî, se constată cele mai multe casurî de mórte în timpul cloroformisării. Eterul este combătut ca anestesiac din causa urmărilor grave pentru căile respiratorii. Se susține, că décă el nu ucide pe loc, ucide prin consecințele pe care la are. Conclusia? Conclusia a dat'o unul dintre membrii Academiei, care a esclamat, după cum spune „Le Matin:“ „În orî-ce cas n'așî dorî sĕ se cloroformiseze nicî unui dintre membrii familieî mele“.

Literatură.

„***Carnetul Roșu***“, *o interesantă novelă nihilistă*, tradusă din germană de *Moșul* O broșură de 104 paginî, format octav mic. Broșura oferă o lectură ușóră și distractivă. — „*Moșul*“ e cunoscut cetitorilor noștri din numĕrósele sale lucrărî publicate în foița ḑiarului nostru. Ppretul cu posta 60 banî.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureșianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Februarie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.05
Renta de corone ung. 4%	97.20
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.80
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	96.75
Bonurĭ rurale croate-slavone	96.—
Impr. ung. cu premii	189.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	156.35
Renta de argint austr.	101.50
Renta de hârtie austr.	101.35
Renta de aur austr.	120.75
Losurĭ din 1860.	153.53
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16 34
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	712.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	696.25
Napoleondorĭ	19.07
Mărcĭ imperiale germane	117.25
London vista	240.05
Paris vista	94.45½
Rente de corone austr. 4%	98.90
Note italiene	93.—

Cursul pieţei Braşov.

Din 26 Februarie n. 1902.

	Cump.		Vênd.
Bancnota rom.	18.94		18.98
Argint român.	18.80	„	18.84
Napoleond'orĭ.	19.—	„	19.04
Galbenĭ	11.34	„	11.40
Ruble Rusescĭ	127.—	„	128.—
Mărcĭ germane	58.50	„	—.—
Lire turcescĭ	10.72	„	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	„	101.—

Sz. 12387—1901.
tlkv.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Gebruder S. Mihalovits brassói czég végrehajtatónak Muntean Ioan és társai végrehajtást szenvedők elleni 600 korona tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a hosszufalusi kir. járásbiróság) területén lévő és 1) a türkösi 2309 szamu tjlkvben foglalt 1335 hrsz fekvőre 200 kban 2) a türkösi 606 számu telekjvben foglalt 1184 1184 hrsz egész ingatlanra 400 koronában és az 1175, 1176 hrsz egész ingatlanra 260 kban ezennel megállapitott kikiáltási árban a kielégitési árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi Marcius hó 3-ik napján delelött 9 órakor** a türkösi község háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett, árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1901 évi deczember hó 30-án.

A kir. trvszék mint tkvi hatóság

Nr 9746/901.

PUBLICAŢIUNE

privitóre la insinuarea insinuăril r din partea indivizilor, care-s obligaţi a plăti taxa pentru eliberarea dela miliţie.

Insinuările au sĕ se facă la subsemnatul oficiŭ de dare în decursul lunei lui Martie 1902 de cătră toţi acei indivizĭ, carĭ,

1) pentru tot-déuna s'au aflat de neapţĭ pentru serviciul militar şi ca atarĭ s'au şters din lista de sorţĭ;

2) carĭ, cu ocasiunea ultimei asentărĭ s'au aflat de neapţĭ pentru serviciul militar;

3) carĭ, înainte de trecerea timpului lor de serviciu militar s'au dimis din causa vre-unei atarĭ vătămărĭ corporale, care pe respectivul nu-l face neapt de lucru şi a cărui vatamare corporală n'a obvenit în urma îndeplinirei serviciului sĕu la miliţie;

4) carĭ, în sensul art. de lege XL ex 1868, ca susţinĕtor de familie a fost eliberat dela serviciul de arme şi după art. de lege intrat în viĕţă VI ex 1889 din orĭ-ce motiv au fost eliberaţĭ dela serviciul de arme;

5) toţĭ cei îndatoraţĭ la serviciul de arme, carĭ înainte de espirarea timpului legal au emigrat din monarchia Austro-ungară.

Toţĭ aceştia sunt îndatoraţĭ a insinua la subsemnatul oficiu de dare orăşenesc, pe cólele de insinuare designate spre acest scop

a) starea şi caracterul,

b) locuinţa,

c) cercul de asentare, respective comuna în carea s'au dispensat de obligămêntul serviciului militar;

d) anul, dela carele va avé a-se socoti eliberarea dela obligamentul serviciului militar şi

e) sĕ arete darea directă, perceptată în anul trecut după obligatul la taxă militară respective după capul de familie al acestuia, în comuna căreia aparţine s'au în vre-o altă comună.

In fine acei obligaţĭ la taxă de miliţie, pentru carĭ taxa de miliţie sunt datorĭ a-o plăti în sensul §-lui 11 al art. de lege XXVII ex 1880 açeia, carĭ le dau muncă, au a insinua numele şi locuinţa oferenţilor lor de muncă.

Cei-ce negligéză aşternerea insinuării descrise mai sus, se vor pedepsi în sensul § lui 20 al art de lege XXVII 1880 cu o amendă de treĭ seu şése orĭ mai mare, decât taxa militară prescrisă pentru ei.

Décă dela terminul insinuării până la espirarea eliberării de taxa militară, adecă până la 1 Octomvrie a. c. se face vre-o schimbare în relaţiile faţă de acela care dă muncă celui obligat de a plăti taxă militară, în atare cas acest din urmă — în sens. art. de lege IX ex 1883 § 4 p. 3 e dator a face cunoscut acesta schimbare la aceeaşĭ autoritate la carea s'a făcut prima insinuare.

Acei deobligaţĭ la taxă militară carĭ afară de locul cărui aparţin într'alt loc nu mai sunt obligaţĭ la dare, işi pot face insinuările la subsemnatul oficiu de dare şi verbal, cine însĕ negligéză şi acésta disposiţiune a legii amintite, se va pedepsi aspru.

Braşov, 21 Februarie 1902.

Oficiul de dare orăşănesc.

„COMÓRA“, asociaţiune de Consum în Sasca-montană.

CONVOCARE

Domnii membri ai „COMÓREI“, asociaţiune de Consum în Sasca-mont., sunt prin acéstă convocaţĭ în sensul §-lui 25 din statutele Asociaţiunii la

III-a adunare generală ordinară

care se va ţiné în **Sasca-montană la 10 Martie 1902 st. n. a. m. la 9 óre** în localul Anton Kokesch

Obiectele:

1) Raportul direcţiunei despre activitatea Asociaţiunei şi despre resultatul gestiunei anului III şi notificarea membrilor eşiţĭ şi întraţĭ în decursul anului.
2) Raportul comitetului de supraveghiare.
3) Decisiunea compturilor anuale şi darea absolutorului.
4) Decisiunea asupra împărţirei profitului curat şi darea onorarelor.
5) Alegerea direcţiunei (§-ul 41 din statute).
6) Esmiterea celor 2 membrii pentru verificarea procesului verbal.
7) Eventuale propunerĭ făcute în sensul §-lui 38 lit i din statute.

Domnii membri sĕ fac atenţĭ la §-ul 29 alin. 3 din statute

Dat în şedinţa consiliului comun, ţinută la 9 Faur 1902.

Direcţiunea.

Contul Bilanţului.

ACTIVA		cor.	fil.	PASIVA		cor.	fil.
Cassa în numĕrar		208	70	Capital social de 146 quote			
Inventarul marfeĭ		12347	87	à Cor. 60	8760	8348	—
Spese de fondare	148.48			Fond de reservă		1395	94
după amortisare	14.85	133	63	Creditorĭ		8955	18
Mobiliar	1008.53			Profit curat		631	96
după amortisare	100.85	907	68				
Debitorĭ		5733	20				
		19331	08			19331	08

Contul Profitului şi al Perderilor.

EŞITE		cor.	fil.	INTRATE	cor.	fil.
Chirie		288	—	Venit din vinderea marfei	4446	13
Darea de stat, comunală şi de licenţă		278	13			
Salariĭ		2173	96			
Spese		886	06			
Porturĭ		72	32			
Amortisarea: din spesele de fondare	14.85					
din mobiliar	100.85	115	70			
Profit curat		631	96			
		4446	13		4446	13

Sasca-montană, la 31 Decemvrie 1901.

DIRECŢIUNEA:

I. Chirillă, m. p., dir. executiv. Traian Bratescu m. p. contabil.

Costa Manescu m. p. *Stefan Daneţ* m. p., *Ioan Balanescu* m. p., *Gligorie Petru* m. p., *Dr. Anton Lichtfuss* m. p.

Bilanţul present, precum şi contul profitului şi perderilor esaminându-le, le-am aflat esacte şi cărţile purtate în regulă bună.

Sasca-montană, la 19 Faur 1901.

Comitetul de supraveghere:

Constantin Dăneţ m. p. *Costa Petru* m. p., *Vasilie Gropşian* m. p. *Alexandru Băiaş* m. p., *Teodor Ilana* m. p.

AVIS.

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reînoi ori şi când dela 1-ma şi 15 a fia-cărei lunĭ.

Domnii abonaţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa ămurit şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administrat. „Gaz. Trans.“

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.